

Deloitte.

ДАЙДЖЕСТ КЛЮЧОВИХ СУДОВИХ РІШЕНЬ ТА ІПК З ПИТАНЬ ОПОДАТКУВАННЯ НЕРЕЗИДЕНТІВ

СІЧЕНЬ–БЕРЕЗЕНЬ 2026 РОКУ

СУДОВА ПРАКТИКА

Постанова ВС від 26.01.2026 у справі №120/693/24

На користь платника податків ▲

Обставини

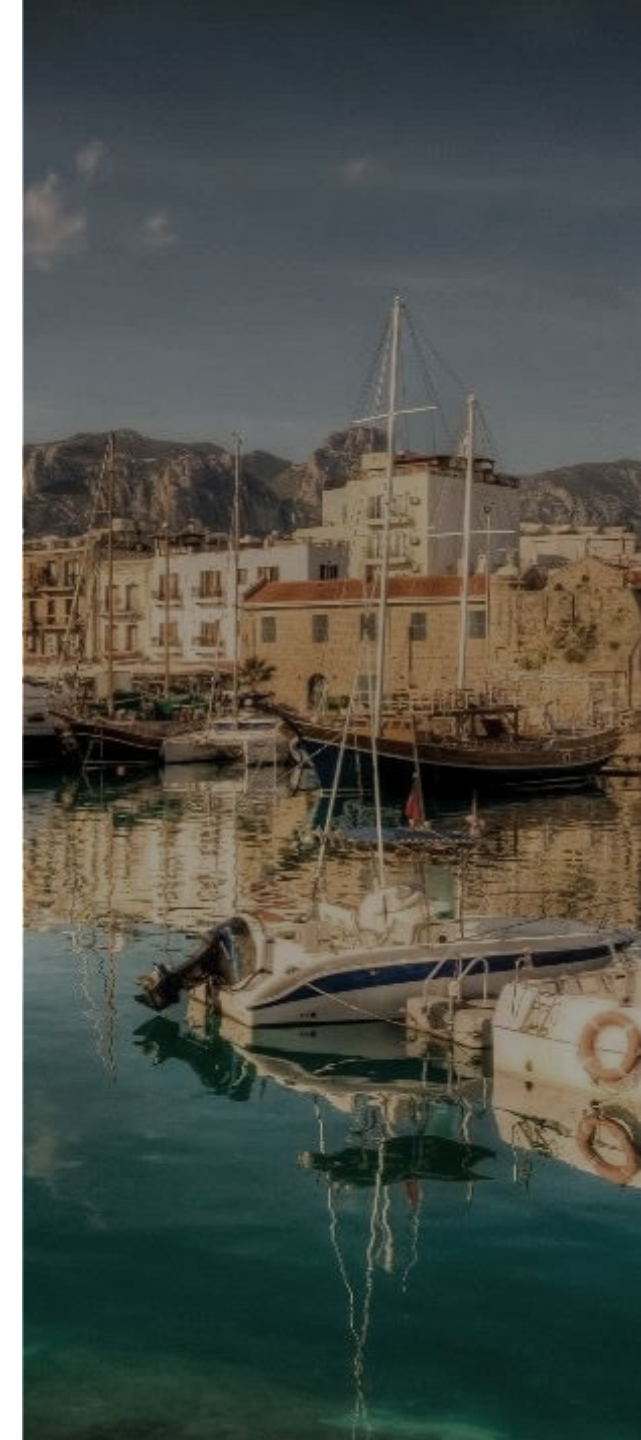
Справа стосується виплати дивідендів українською компанією на користь кіпрського холдингу із застосуванням пільгової ставки податку на доходи нерезидентів у розмірі 5% на підставі Конвенції про уникнення подвійного оподаткування між Україною та Кіпром. Податкові органи оскаржили застосування пільги, оскільки вбачають у діяльності представників кіпрського холдингу в Україні, які діють за довіреністю, ознаки постійного представництва (ПП).

Позиція суду

- Видача нерезидентом довіреностей фізичній особі не створює ПП – потрібен аналіз фактично вчинених представником дій.
- Участь у загальних зборах, підписання протоколів і розподіл прибутку є формою реалізації корпоративних прав, а не підприємницькою діяльністю.
- Підписання представником одного договору за довіреністю не є достатньою підставою для визнання ПП, якщо не доведено наявності в нього широких повноважень (зокрема, щодо самостійного визначення умов договору, ведення переговорів тощо), а також систематичності та економічної значущості таких дій.
- Податкові органи обмежилися посиланням на сам факт видачі довіреностей і формальне вчинення окремих юридичних дій, не конкретизувавши обсяг фактично реалізованих повноважень, характер дій, їхню регулярність та вплив на господарську діяльність нерезидента.

Коментар Deloitte

Рішення суду є продовженням сформованої практики щодо визнання ПП не за формальними, а за фактичними (сутнісними) ознаками. Нагадуємо, що ключовим критерієм для визнання ПП є економічний зміст дій представника, а саме – чи виступав він самостійним учасником господарської діяльності від імені нерезидента, чи лише виконував технічні або корпоративні функції.

СУДОВА ПРАКТИКА

Постанова ВС від 11.03.2026 у справі №640/7832/20

Частково на користь платника податків ▲

Обставини

Українська компанія, виплачуючи дивіденди на користь нідерландського холдингу, застосувала пільгову ставку податку на доходи нерезидентів у розмірі 0% на підставі Конвенції між Україною та Нідерландами. Однією з умов застосування пільгової ставки є здійснення інвестиції у капітал компанії, що виплачує дивіденди, у розмірі не менше ніж 300 000 доларів США. Податкові органи оскаржили застосування пільгової ставки, оскільки не визнали інвестицією внесок до статутного капіталу, здійснений за рахунок нерозподіленого прибутку (реінвестування).

Позиція суду

Оскільки Конвенція не містить визначення терміна «інвестиція», застосовується національне законодавство країни джерела доходу. Збільшення статутного капіталу відбулося за рахунок майна, що належить учаснику товариства, а отже, є інвестицією. Водночас відсутність державної реєстрації іноземної інвестиції не свідчить про відсутність інвестиції як такої. Також суд зазначив, що нульова ставка застосовується не з дня, наступного за днем виконання умов Конвенції, а з початку кварталу, наступного за кварталом, у якому такі умови були виконані. Такий висновок обґрунтовано тим, що податок на прибуток, відповідно до ПКУ, розраховується за кварталними податковими періодами.

Коментар Deloitte

Позиція щодо визнання внеску до статутного капіталу інвестицією відповідає як положенням Конвенції, так і підходу «сутність понад форму». Водночас, на нашу думку, висновок про застосування пільгової ставки лише з початку кварталу, наступного за моментом виконання умов Конвенції, є необґрунтованим, оскільки жодна норма ПКУ чи іншого закону не вимагає такої прив'язки. Квартальний податковий період визначає лише порядок розрахунку податку, але не обмежує момент виникнення права на застосування положень міжнародного договору.

СУДОВА ПРАКТИКА

Постанова Шостого апеляційного адміністративного суду від 18.03.2026 у справі №826/5911/18

На користь податкового органу ▼

Обставини

Українська компанія сплачувала роялті за ноу-хау на користь компанії з ОАЕ, застосовуючи пільгову ставку податку на доходи нерезидентів у розмірі 0% на підставі Конвенції між Україною та ОАЕ. Податкові органи оскаржили правомірність застосування пільгової ставки, оскільки, на їхню думку, компанія-нерезидент не є бенефіціарним власником доходу, а лише проміжною ланкою у штучно створеній структурі. Зокрема, отримані роялті майже в повному обсязі перераховувалися третім особам, а фактичне ноу-хау не належало компанії-нерезиденту.

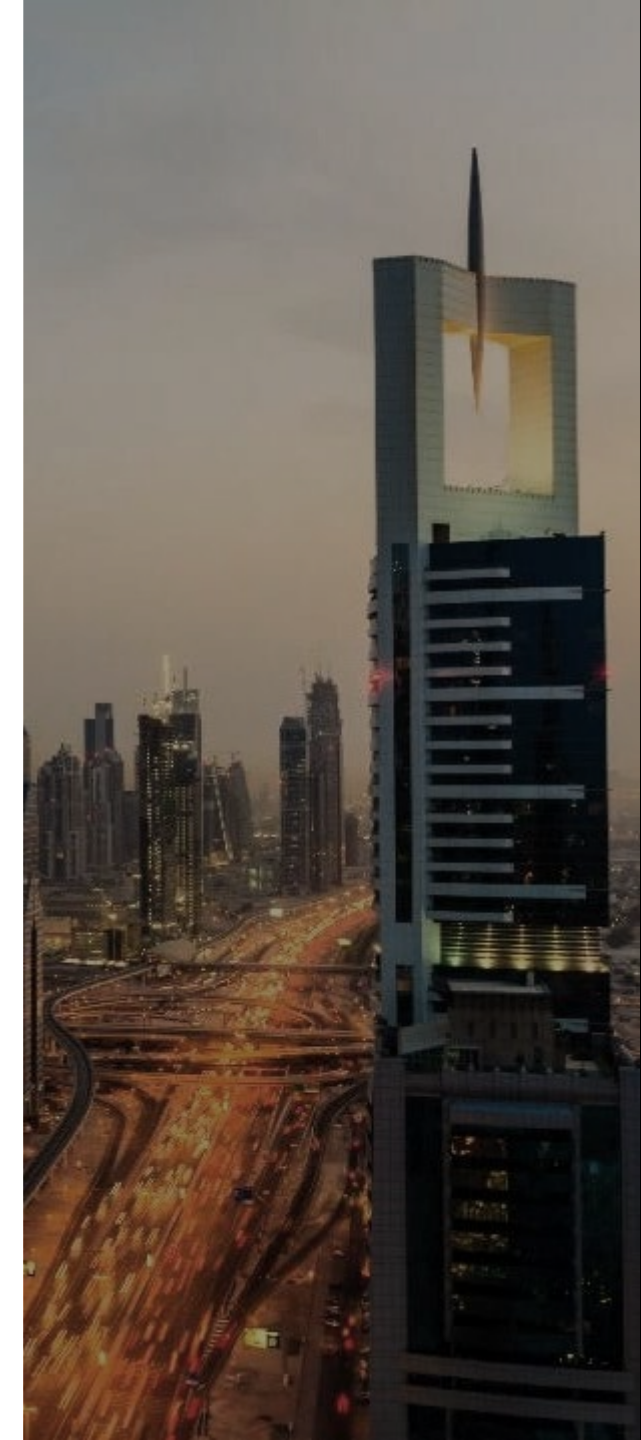
Позиція суду

Суд підтримав податкові органи і під час оцінки реальності операцій та статусу бенефіціарного власника врахував сукупність фактичних обставин, зокрема результати аналізу відкритих джерел.

- Аналіз публічних вебсайтів міжнародної групи
- Перевірка брендингу та зовнішньої ідентифікації
- OSINT-аналіз через міжнародні реєстри інтелектуальної власності
- Зіставлення юридичних адрес із даними з публічних джерел
- Матеріали кримінального провадження (допити працівників)
- Інформація за запитом до Міністерства фінансів ОАЕ
- Первинні документи резидента (зокрема, квитанції, видані клієнтам)

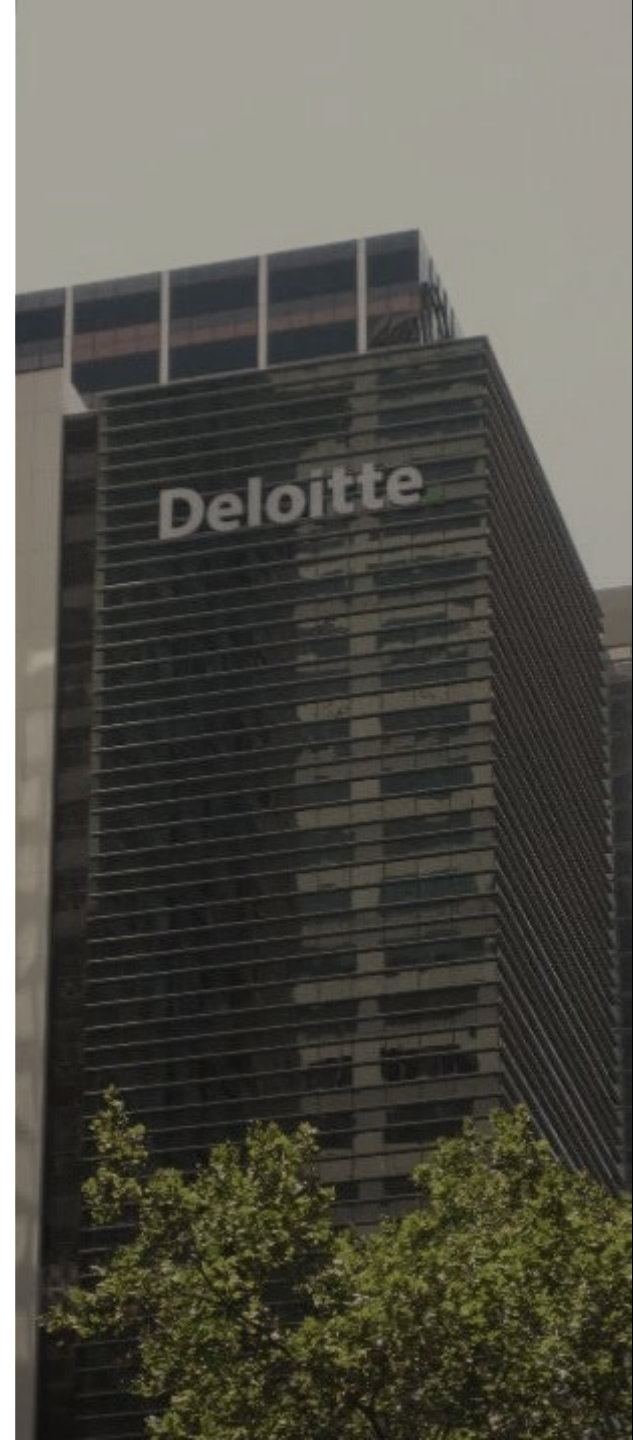
Коментар Deloitte

Суд не обмежився формальним аналізом документів і визнав, що публічна інформація (OSINT) може переважати над «документальною» під час оцінки статусу бенефіціарного власника доходу. Це підтверджує актуальну практику, згідно з якою платникам податків уже недостатньо мати лише «документальне» підтвердження діяльності та виконувати формальні вимоги законодавства, оскільки вся публічно доступна інформація береться до уваги та має відповідати заявленій ролі компанії. Відкриті дані та позиціонування бізнесу стають повноцінним податковим ризик-фактором.

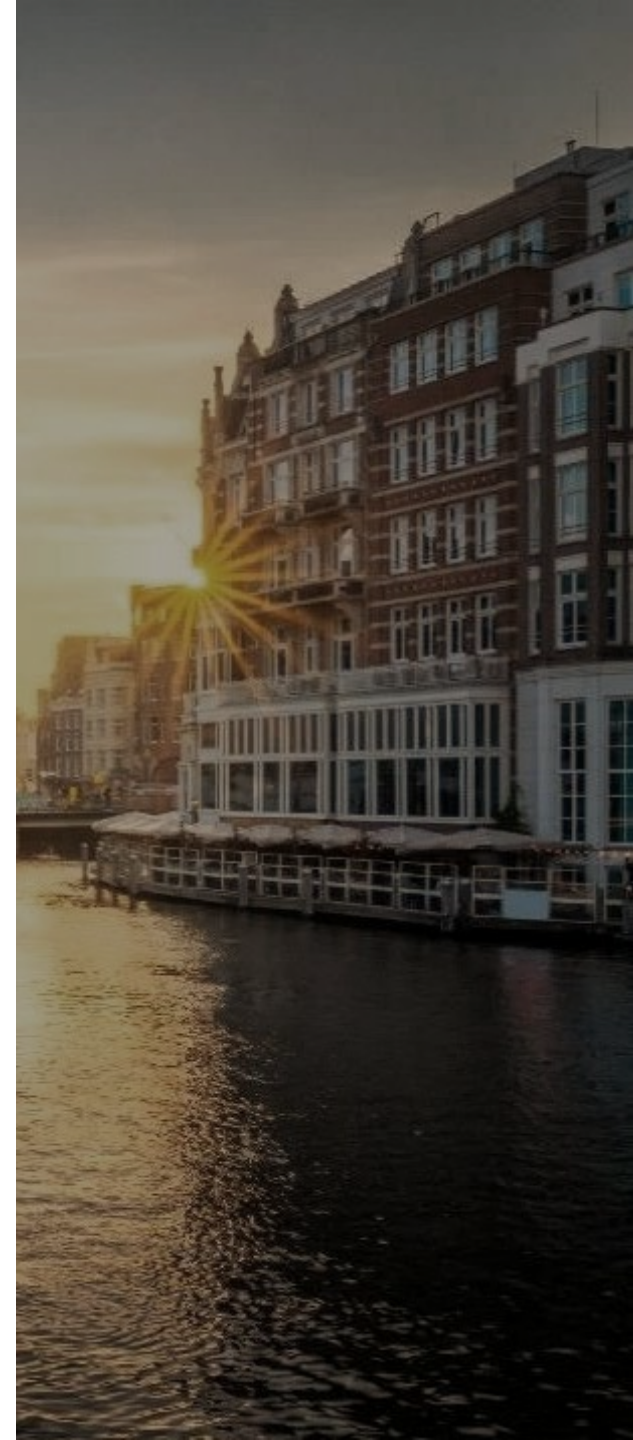
ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОДАТКОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ (ІПК)

РЕКВІЗИТИ ІПК	ЗАПИТАННЯ	ПОЗИЦІЯ ДПС
Правила КІК		
Номер: 1714/ІПК/ 99-00-24-03-03 Дата: 23.03.2026 ▲	Чи може прибуток КІК від продажу інвестицій бути звільнений від оподаткування в Україні, якщо понад 50% її доходів є пасивними (дивіденди, проценти, інвестиційний прибуток), але компанія має реальний офіс, персонал і самостійно управляє ризиками?	Підтверджено можливість звільнення від оподаткування за критерієм активних доходів для холдингових КІК за <u>умови наявності економічної сутності та документального підтвердження активів, функцій і ризиків.</u>
Номер: 1457/ІПК/ 99-00-24-03-03 Дата: 13.03.2026 ▲	Чи підлягають оподаткуванню ПДФО та військовим збором, а також відображенню в декларації дивіденди, отримані фізичною особою – резидентом від КІК, якщо ці дивіденди були виплачені українським ТОВ на користь КІК із утриманням податку на доходи нерезидентів?	Якщо дохід, отриманий КІК у вигляді дивідендів від юридичної особи – резидента України, був оподаткований на рівні цієї юридичної особи (податком на доходи нерезидентів), то сума таких дивідендів <u>не підлягає додатковому оподаткуванню на рівні контролюючої особи та не відображається в декларації.</u>
Номер: 511/ІПК/99- 00-24-03-03 Дата: 23.01.2026 ▼	Який порядок звітування про КІК у разі, якщо компанія ліквідована, а фінансова звітність не подавалася?	Навіть у разі ліквідації КІК та попереднього подання скороченої звітності контролююча особа має доформувати фінансову звітність КІК за відповідний період і подати повні звіти про КІК. <u>«Неможливість отримання звітності» не розглядається як підстава для звільнення від цього обов'язку.</u>

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОДАТКОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ (ІПК)

РЕКВІЗИТИ ІПК	ЗАПИТАННЯ	ПОЗИЦІЯ ДПС
Конвенції про уникнення подвійного оподаткування		
Номер: 1058/ІПК/ 99-00-21-02-02 Дата: 24.02.2026 ▶	Як оподатковується дохід нерезидента (Кіпр) від зворотного викупу інвестиційних сертифікатів ПФ та акцій КІФ: як дивіденди чи як дохід від відчуження цінних паперів і яку ставку податку застосовувати?	ДПС не надає чіткої відповіді та фактично допускає обидва варіанти, посилаючись на пріоритет українського внутрішнього законодавства у визначенні поняття дивідендів.
Номер: 479/ІПК/99- 00-21-02-02 Дата: 22.01.2026 ▲	Чи можна застосувати ставку 10% податку на доходи нерезидентів за Конвенцією між Україною та Німеччиною при виплаті дивідендів нерезиденту, який не є бенефіціарним власником, якщо бенефіціарний власник також є резидентом Німеччини?	ДПС підтвердила, що застосування «наскрізного підходу» є цілком правомірним навіть у разі, якщо безпосередній отримувач доходу та його бенефіціарний власник є резидентами однієї країни (Німеччини). Перебування обох нерезидентів в одній юрисдикції не перешкоджає застосуванню пільгової ставки 10% за Конвенцією Україна–Німеччина за умови подання повного комплексу документів, визначених ст. 103.2 ПКУ.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОДАТКОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ (ІПК)

РЕКВІЗИТИ ІПК

Номер: 546/ІПК/99-00-21-02-02
Дата: 27.01.2026

ЗАПИТАННЯ

Конвенції про уникнення подвійного оподаткування

Українська компанія сплачує роялті резиденту Японії за субліцензійним договором на право продажу в Україні біопрепарату. Водночас власником патенту є резидент Аргентини, якому японська компанія перераховує частину отриманих роялті. Платник податку з'ясовує:

1. Який порядок визначення бенефіціарного отримувача доходу у вигляді роялті у разі часткового перерахування доходу іншої особі?
2. Чи застосовується пільгова ставка податку на доходи нерезидентів згідно з міжнародними договорами між Україною та Японією при виплаті роялті резиденту Японії?
3. Яку ставку податку застосовувати після 01.01.2026 у зв'язку з набранням чинності новою Конвенцією між Україною та Японією? Чи дозволяється застосування ставки 5% до роялті, виплачених після 01.01.2026, але за період до цієї дати?

ПОЗИЦІЯ ДПС

ДПС вважає, що роялті мають «розподілятися» між бенефіціарними власниками: резидент Японії визнається бенефіціаром лише тієї частини роялті, яку він фактично залишає собі, тоді як частина, що перераховується власнику патенту – резиденту Аргентини, вважається його доходом. Відповідно, пільгова ставка податку на доходи нерезидентів за Конвенцією з Японією може застосовуватися лише до «японської» частини роялті, а до «аргентинської» частини має застосовуватися міжнародний договір з Аргентиною (за його наявності).

До роялті, сплачених з 01.01.2026 резиденту Японії як бенефіціарному власнику, може застосовуватися ставка 5% відповідно до нової Конвенції, з урахуванням дати виплати, а не періоду нарахування.

Звертаємо увагу, що між Україною та Аргентиною Конвенція відсутня, однак ДПС не пояснює наслідки цього факту (застосування ставки 15% за ПКУ, ризики подвійного оподаткування, механізм утримання податку). Через це позиція ДПС щодо «розподілу» роялті є неповною та внутрішньо суперечливою.

НАША КОМАНДА

Андрій Серветник

Партнер, керівник групи міжнародного оподаткування та послуг приватним клієнтам Deloitte Private

aservetnyk@deloittece.com

Наталя Руденко

Директорка групи міжнародного оподаткування та послуг приватним клієнтам Deloitte Private

nrudenko@deloittece.com

Марія Сибирякова

Старша менеджерка групи міжнародного оподаткування та послуг приватним клієнтам Deloitte Private

msybyriakova@deloittece.com

Олександр Бірюков

Менеджер групи міжнародного оподаткування та послуг приватним клієнтам Deloitte Private

obiriukov@deloittece.com

Підписуйтеся на наш телеграм-канал **Deloitte Ukraine Voices**, щоб бути в курсі останніх новин, статей, подкастів та інших матеріалів з перших вуст.

Почуйте голоси експертів: <https://t.me/deloitteuavoices>.

Deloitte означає одну чи декілька юридичних осіб, а саме компанію Deloitte Touche Tohmatsu Limited (далі – DTTL), фірми у складі її глобальної мережі, а також пов’язані з ними юридичні особи (далі разом – Організація Deloitte). DTTL (також – Deloitte Global), кожна фірма у складі її мережі, а також пов’язані з ними особи є юридично окремими та незалежними особами, які не мають повноважень створювати або накладати одна на одну або брати на себе від імені одна одної зобов’язання перед третіми особами. DTTL, кожна фірма у складі мережі DTTL, а також пов’язані з ними юридичні особи несуть відповідальність тільки за власні дії чи бездіяльність і не відповідають за дії чи бездіяльність одна одної. DTTL не надає послуги клієнтам. Дізнатися більше ви можете за посиланням www.deloitte.com/about.

Професійними послугами компанії Deloitte як провідного постачальника професійних послуг користуються приблизно 90% із п’ятисот найбільших за рівнем доходу компаній світу, включених до щорічного рейтингу Fortune Global 500®, а також тисячі приватних компаній. Значущі та націлені на перспективу результати роботи наших фахівців сприяють підвищенню довіри суспільства до ринків капіталу, а також допомагають клієнтам здійснювати трансформацію їхнього бізнесу та успішно розвиватися. Історія Deloitte налічує 180 років, географія його мережі охоплює понад 150 країн та територій світу, де приблизно 460,000 працівників щодня здійснюють вплив, що має значення. Дізнатися більше про діяльність Deloitte ви можете на вебсайті за посиланням www.deloitte.com.

Це повідомлення містить лише інформацію загального характеру і не вважається професійною консультацією або послугою, наданою компанією Deloitte Touche Tohmatsu Limited (далі – DTTL), будь-якою з фірм у складі її глобальної мережі або будь-якими пов’язаними з ними юридичними особами. Отже, перш ніж ухвалювати будь-яке рішення чи вдаватися до будь-яких дій, які можуть вплинути на ваше фінансове становище або бізнес, рекомендуємо звернутися за консультацією до кваліфікованого професійного консультанта.

Ми не надаємо жодних заяв, гарантій та не беремо на себе жодних зобов’язань (прямо виражених або неявних) щодо точності та повноти інформації, поданої в цьому повідомленні. Ані DTTL, ані фірми у складі її мережі, ані пов’язані з ними юридичні особи, в тому числі їхні працівники або агенти, не відповідають за будь-які збитки або шкоду, яких може зазнати (прямо або опосередковано) будь-яка особа, яка покладається на це повідомлення. DTTL, кожна фірма у складі її мережі, а також пов’язані з ними особи є юридично окремими та незалежними особами.

